МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
На засіданні кафедри конституційного права
юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.)

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ», що викладається в межах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності D8 Право

Львів – 2026

Силабус курсу «Конституційно-процесуальне право України»
2026/2027 навчального року

Назва дисципліни	Конституційно-процесуальне право України
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра конституційного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань **D «Бізнес, адміністрування, право»** Спеціальність **D8 «Право»**
Викладачі дисципліни	**Бориславський Любомир Володимирович**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права
Контактна інформація викладачів	**Бориславський Любомир Володимирович** lubomyr.borislavskiy@lnu.edu.ua сторінка викладача: http://law.lnu.edu.ua/employee/boryslavskyjlyubomyr-volodymyrovych , кафедра конституційного права, ауд. 507.
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (згідно із графіком перебування на кафедрі).
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/konstytutsijno-protsesualne-pravo-ukrajiny
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб правильно реалізовувати конституційно-правові норми у майбутній практичній діяльності. Тому у курсі представлено як огляд концепції відмінності матеріальних норм від процесуальних, процедури, процесуальної форми тощо, так і процесів та інструментів, які потрібні для правильного написання та використання процесуальних документів.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Конституційно-процесуальне право України» є вибірковою дисципліною з спеціальності D8 Право для освітньої програми «Бакалавр», яка викладається в 4 семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Конституційно-процесуальне право України» є ознайомлення студентів із основоположними концептуальними знаннями щодо процесу реалізації конституційно-правових норм в Україні для оволодіння сучасними підходами та інструментами для їх вирішення.
Література для вивчення дисципліни	**Основана література:** 1. Бисага Ю. М., Гомонай В. В., Чечерський В. І. Конституційно-процесуальне право України : підр. Для студ. ВНЗ України. Ужгород: Ліра, 2011. 360 с. 2. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін. Харків : Право, 2011. 1128 с. 3. Лисенков С. Л. Основи конституційного процесуального права : Навч. посібник. К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007. 270 с. 4. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Навчальний посібник. Чернівці. 2004. 350 с. 5. Барський В.Р. Конституційно- процесуальне право. В кн. Проблеми сучасної конституціоналістики. К. 2011, с. 191 - 225. 6. Слонська І.Є. Конституційно-процесуальне право України: навч. метод. посіб. Чернівці: Технодрук, 2010. 140 с. 7. Совгиря О. В. Конституційно-процесуальне право України : підр. Для студ. ВНЗ України. К. : Юрінком Інтер, 2010. 536 с. 8. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 616 с. 9. Кампо В.М. Конституційно- процесуальне право. Юридична енциклопедія 1-6 г. Т.3. К. 2001, с. 288. **Додаткова література:** 1. Бориславський Л.В. Державно-процесуальні строки: поняття, види. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали II регіональної наукової конференції. Львів. 1996. 2. Бориславський Л.В. Деякі міркування з приводу державотворчого процесу. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали I регіональної наукової конференції. Львів. 1995. С.14-16. 3. Бориславський Л.В. Про потребу в новій навчальній дисципліні «Конституційно-процесуальне право України. В кн. Наука конституційного права України: сучасний стан та напрямки розвитку. Х. Право, 2009. С. 108-116. 4. Бориславський Л.В. Форми реалізації конституційно-правових норм. Вісник ЛНУ ім. І. Франка. Серія юридична. Вип.35. 2000. С.176-179. 5. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г .Данилян та ін.; За ред. акад. НАН України В.Я.Тація, акад. АПрН України Ю.М.Тодики.Х.: Право, 2003. 328 с. 6. Конституційно-правові форми безпосередньої демократії в

	Україні: проблеми теорії та практики. До 10-ї річниці незалежності України / За ред. В.Ф. Погорілка, К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2001. 356 с. 7. Приходько Х. Конституційний процес як самостійний вид юридичного процесу. Право У країни. 2008. №6. С. 29-34. 8. Приходько Х.В. Конституційний юрисдикційний процес в Україні; динамічні та статуарні аспекти. Бюлетень Міністерства юстиції У країни. 2009. № 2. С. 13-22. 9.Федоренко В. Утвердження процесуального конституційного права як запорука дієвості принципу верховенства права в Україні. Право України, 2010. № 3, С. 89-97. **Інтернет джерела:** 1. Президент України URL: https://www.president.gov.ua/ 2. Верховна Рада України URL: http://www.rada.gov.ua 3. Кабінет Міністрів України URL: http://www.kmu.gov.ua
Тривалість курсу	105 год.
Обсяг курсу	24 годин аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 81 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : - **Знати** теоретико-правові засади і принципи порядку і процедур реалізації конституційно-правових норм, етапність та процедурність процесу реалізації; - **Вміти** аналізувати конкретні ситуації, їх можливе моделювання, а також прогнозування; застосувати теоретичні положення у практичній діяльності щодо реалізації конституційно-правових норм, пропонувати економіко-оптимальні процедурно-процесуальні умови і шляхи реалізації конституційно-правових приписів; готувати процесуальні умови і шляхи реалізації конституційно-правових приписів; готувати процесуальні документи (звернення, запити, рішення тощо).
Ключові слова	конституційно-процесуальний, процес, процедура, строк
Формат курсу	Очний/Заочний Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Тема 1. Основи теорії конституційно-процесуального права в Україні. Тема 2. Державотворчий процес в Україні. Тема 3. Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами. Тема 4. Оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів конституційно-правових відносин.
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з конституційного права України та основ теорії права та держави, достатніх для сприйняття категоріального апарату Конституційно-процесуального права України, розуміння його джерел та інститутів.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, дискусія.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література**. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів**. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями

	під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності **не** толеруються.
Академічна доброчесність	Очікується, що всі письмові та усні роботи студентів ґрунтуватимуться на самостійному опрацюванні матеріалу, власних міркуваннях і належному використанні джерел. До проявів академічної недоброчесності належать, зокрема, плагіат, списування, фабрикація або фальсифікація даних і джерел, відсутність належних посилань на використані матеріали, подання чужої роботи як власної, а також втручання в виконання завдань іншими студентами**.** Виявлення ознак академічної недоброчесності є підставою для незарахування відповідної роботи або результату оцінювання незалежно від обсягу недоброчесного використаного матеріалу.
Політика курсу щодо використання генеративного штучного інтелекту	Використання студентами інструментів генеративного штучного інтелекту під час вивчення навчальної дисципліни допускається **як допоміжний засіб навчання**, за умови дотримання принципів академічної доброчесності, самостійності виконання завдань та прозорості використання таких інструментів. Генеративний штучний інтелект може використовуватися для **пошуку ідей, структурування матеріалу, формулювання запитань для самоперевірки, мовного та стилістичного редагування власного тексту, узагальнення вже опрацьованого студентом матеріалу, а також як допоміжний інструмент під час підготовки до занять**. Водночас використання генеративного штучного інтелекту **не може підміняти самостійну роботу студента**, зокрема аналіз Конституції України, законодавства, судової практики, наукових джерел, формування власної правової позиції та юридичної аргументації. **Не допускається:** • подання тексту, повністю або переважно згенерованого штучним інтелектом, як власної самостійної роботи; • використання генеративного штучного інтелекту для виконання завдань, метою яких є перевірка особистих знань, умінь та навичок студента; • використання згенерованих відповідей без самостійного опрацювання завдань; • наведення вигаданих або неперевірених посилань на нормативно-правові акти, рішення судів, наукові публікації чи інші джерела; • використання штучного інтелекту для фальсифікації джерел, цитат, фактів, судової практики або результатів дослідження; • використання генеративного штучного інтелекту під час усного

	чи письмового контрольного заходу, якщо це прямо не дозволено викладачем. Студент несе **особисту відповідальність за зміст поданої роботи, достовірність наведених фактів, правильність юридичної аргументації та коректність посилань на джерела**, незалежно від того, чи використовувалися під час її підготовки інструменти генеративного штучного інтелекту. У разі використання генеративного штучного інтелекту під час підготовки письмової роботи студент повинен, **якщо цього вимагає характер завдання або викладач, зазначити факт такого використання та коротко вказати, з якою метою він застосовувався**. Викладач має право вимагати від студента **усного пояснення, обґрунтування або захисту поданої роботи**, у тому числі для перевірки самостійності її виконання та розуміння студентом викладених у ній положень. Використання генеративного штучного інтелекту всупереч цим правилам розглядатиметься як **порушення вимог академічної доброчесності** та матиме наслідки, передбачені політикою курсу й локальними актами Університету.
Питання до іспиту/заліку	https://law.lnu.edu.ua/course/konstytutsijno-protsesualne-pravo-ukrajiny
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.